mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVANAESTA I TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

mihael

24 / 2019.

LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE
Godište XIV. (2018.), broj 24 (405)
dvanaesta i trinaesta nedjelja kroz godinu
23. lipnja 2019.

Kontakt:
o. Stjepan Harjač, *policijski kapelan*
tel.: 22 712, 84 048;
e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, *pomoćnik kapelana*
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:
Bernadette Lopez, , Dvanaesta nedjelja kroz godinu
http://www.evangile-et-peinture.org

LIPANJ - SRPANJ

Ned	**23.**	**XII. NEDJELJA KROZ GODINU Josip Cafasso; Sidonija: Zdenka**
Pon.	24.	**Rođenje Ivana Krstitelja**; Krsto
Uto.	25.	Vilim; Henrik; Adalbert
Sri.	26.	Ivan i Pavao; Vigilije; Zoran
Čet.	27.	Ćiril Aleksandrijski; Ladislav
Pet.	28.	PRESVETO SRCE ISUSOVO
Sub.	29.	**Prečisto Srce Marijino**; PETAR I PAVAO; Krešimir, Krešo
Ned	**30.**	**XIII. NEDJELJA KROZ GODINU Rimski prvomučenici;**
Pon.	1.	Aron; Šimun; Predrag; Estera
Uto.	2.	Oton; Martinijan; Višnja
Sri.	3.	**Toma apostol;** Tomo; Tomislav
Čet.	4.	Elizabeta Portugalska; Laura
Pet.	5.	Ćiril i Metodije; Antun M. Zakarija
Sub.	6.	Marija Goretti; Bogomila; Agata

MEDITACIJA
Zar nemamo vremena biti sveci 3

SLUŽBA RIJEČI -

XII. NEDJELJA KROZ GODINU 4

ROĐENJE IVAN KRSTITELJA 10

PRESVETO SRCE ISUSOVO 16

SVETI PETAR I PAVAO 22

XII. NEDJELJA KROZ GODINU 28

KATEHEZA
Crkva u apostolsko vrijeme
Okviri širenja kršćanstva
Putovi i sredstva širenja 34

Mali vjeronaučni leksikon 37

Hrvatska marijanska svetišta
Prasvetište Gospe od Otoka, Solin 38

NAŠI POKOJNI 40

Zar nemamo vremena biti sveci

Gospodine, Ti si također
iznad lonaca i tava,
a ja nemam vremena biti svetica
i Tebi za ljubav
bdjeti noću,
niti mogu
meditirati u jutarnjem sumraku
ni u olujnom horizontu.
Učini me sveticom
dok pripremam obroke
i perem tanjure.
Prihvati moje hrapave ruke
jer su za Tebe postale hrapave.
Može li moj sudoper
biti ravan nekom gudalu
koje izvodi nebesku melodiju
na nekoj tavi?
Tako ju je teško očistiti
i tako je ogavna.
Čuješ li, Gospodine dragi,
glazbu o kojoj mislim?
Prošao je čas za molitvu
dok sam prala suđe
od večere,
a nakon toga vrlo sam umorna.
Dok još ujutro moje srce
pjeva na poslu,
navečer davno prije mene
polazi na počinak.
Daruj mi, Gospodine,
svoje neumorno srce
da u meni radi umjesto mojega.
Svoju sam jutarnju molitvu izmolila
noću
u čast Tvoga Imena.
Izmolila sam je unaprijed
za posao sutrašnjeg dana
koji će biti sasvim jednak današnjem.
Gospodine,
Ti si također
iznad lonaca i tava,
i molim Te
smijem li Ti umjesto osvojenih duša
ponuditi umor
koji me hvata
kad vidim talog kave
i zagorene lonce
u kojima se kuhalo povrće?
Sjeti me na sve
što lako zaboravljam,
ali ne samo zato da bih uštedjela na
stepenicama,
nego da bi moj savršeno prostrt stol
bio molitva.
Iako imam Martine ruke,
ćud mi je Marijina
i kad
čistim crne cipele,
Gospodine, pokušavam
u njima naći Tvoje sandale.
Dok ribam pod,
mislim
kako su one hodale zemljom.
Gospodine, prihvati ovo moje razmatranje
jer nemam vremena za više.
Gospodine, učini od svoje Pepeljuge
nebesku princezu;
zagrij cijelu kuhinju svojom ljubavlju
i rasvjetli je svojim mirom.
Oprosti mi
što se toliko brinem
i pomozi mi
da prestane moje mrmljanje.
Gospodine,
Ti koji si pripremio doručak na jezeru,
oprosti svijetu
koji je tada rekao:
"Pa što dobra može doći iz Nazareta?"

Terezija Avilska

Biljezi

Nedjelja je uvijek dan počinka, radosti i pobjede. Slavimo Isusovo uskrsnuće od mrtvih, upravo kao što su se Izraelci subotom spominjali svojega oslobođenja iz egipatskog ropstva. Ipak, nisu smjeli zaboraviti to ropstvo - nego su na neki način trebali nositi ožiljke toga ropstva na svojem tijelu i u svojem srcu - te su dopuštali svojim vlastitim slugama, pa čak i seoskim životinjama da se taj dan u tjednu odmaraju. Kada slavimo Isusovo uskrsnuće, ne bismo smjeli zaboraviti cijenu koju je Isus za njega platio. Prije nego će uskrsnuti, morao je biti pribijen na križ i umrijeti u agoniji, prema otajstvenom Božjem planu.

U današnjem evanđelju, upravo u onom času kad je Isus proglašen Božjim Pomazanikom, on odmah odgovara: „Treba da Sin Čovječji mnogo pretrpi, da ga ... odbace, da bude ubijen i treći dan da uskrsne.“ Nedjelja koja doziva u pamet Isusovu pobjedu kao Gospodina i Mesije, spominje se i njegove smrti. Prema knjizi Otkrivenja, Isus nosi ožiljke čavala i na svojem proslavljenom tijelu u nebu: „Gle, dolazi s oblacima i gledat će ga svako oko, svi koji su ga proboli.“ U Otkrivenju također slušamo hvalu koju iskazuju „mirijade mirijada i tisuće tisuća“, kličući u glas: „Dostojan je zaklani Jaganjac primiti moć, i bogatstvo, i mudrost, i snagu, i čast, i slavu, i blagoslov!“.

Isti spoj pobjede i žalosti susreće se u prvom čitanju iz proroka Zaharije. Poput većine tih proroštava i ovaj se tekst teško može objasniti. Završna poglavlja (12-14) odzvanjaju kozmičkom pobjedom i potpunim porazom zla. Sve je zaodjenuto mističnim apokaliptičkim jezikom. Unatoč tome, veliki broj tekstova nam je poznat i navodi se u Novom zavjetu. Knjiga Otkrivenja zapravo se prisjeća žalosti koja je naviještena u današnjem čitanju.

Iznenada su zaustavljena zvona pobjede; čak je i njihov odjek prigušen. Bog izlijeva duh molitve i milosti dok žitelji gledaju onoga koga su proboli i žale za njim kao za jedincem. Nakon kratkog 13. poglavlja o uklanjanju lažnih pastira, Zaharija u 14. poglavlju završava mesijanskom pobjedom za novi Jeruzalem. Zvona opet počinju zvoniti melodiju pobjede Božjega naroda.

Kada razmišljamo o toj književnosti počinjemo zamišljati sebe u novom i različitom putu u nebo. Poput Isusa, i mi ćemo na svojim tijelima, uskrslim od mrtvih, nositi ožiljke i biljege zemaljskog života. Ti će biljezi trajati dovijeka, na našu

radost i mir i zahvalnu radost drugih. To su ožiljci rada, žrtve, razmišljanja, molitve i kušnje; oni su pokazatelji gdje smo se hrabro borili kako bismo bili Isusovi privrženi nasljedovatelji i vjerni prijatelji. Čak će i biljezi naših grijeha postati znakovi pobjede, kao u knjizi proroka Zaharije ili, još bolje, na svetom Isusovu tijelu. Isus je bio razapet zbog naših grijeha. Ti biljezi više ne trebaju biti na našu sramotu, nego na udivljenje njegovoj ljubavi.

Naši će se grijesi očitovati kao putovi nastojanja blagog i poniznog srca u nama. Oni će pokazati našu spremnost da tražimo oproštenje i pomirenje; bit će svjedoci naše odluke da više nikada ne iskorištavamo tuđe povjerenje i ljubav. Na ovaj ili onaj način sramota zbog grijeha bit će uklonjena, ali ne i trajna naznaka našega truda da dođemo do novoga, privrženoga i zahvalnog trenutka ljubavi prema drugima.

Ožiljci grijeha i žalosti, pobjede i ljubavi vrlo jasno pokazuju gdje su obiteljske veze najprisnije. Sveti Pavao skreće našu pozornost na tu pobjedu ljubavi kada je pisao da smo svi mi jedno „u Kristu Isusu“. Stoga -“Nema više: Židov - Grk! Nema više: rob - slobodnjak! Nema više: muško - žensko!“ Koliko li je Pavao pretrpio za to načelo! Koliko li mi u svojoj okolini, zemlji i svijetu, a posebno u svojoj vlastitoj obitelji trpimo nastojeći oblikovati obitelj čiji se članovi međusobno ljube i praštaju!

Ako je Isus naš Pomazanik Božji, on ne samo da mora podnijeti mnogo trpljenja nego se i mi moramo odreći sebe, svakodnevno uzimati svoj križ i nasljedovati Isusove stope trpljenja. U ozračju obitelji i Crkve osjećamo duboko značenje i junačke posljedice Isusovih sljedećih riječi: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti.“ Od nas se traži da se odreknemo sebe u obitelji i Crkvi, narodu i svijetu, kako bismo se ponovno mogli pronaći živima u Kristu Isusu gdje su svi jedno. Na posljetku, primjećujemo dodatak sv. Luke Isusovoj izreci u odnosu na one zapisane u drugim evanđeljima. Luka dodaje „danomice“. Moramo „danomice“ uzimati „križ svoj“. Svaki dan je korak naprijed do naše pobjede s ranjenima, punima ožiljaka i slavnim Gospodinom Isusom u nebu.

Arroll Stuhlmueller, ***Biblijska razmatranja za vrijeme kroz godinu***. KS, Zagreb 2006.

Prvo čitanje: 1Kr 17, 17-24

Gledat će onoga koga su proboli
(Iv 19,37)

Čitanje Knjige proroka Zaharije

Ovo govori Gospodin:
„Na dom Davidov
i na Jeruzalemce
izlit ću duh milosni i molitveni.
I gledat će onoga koga su proboli;
naricat će nad njim kao nad jedincem,
gorko ga oplakivati kao prvenca.
U onaj dan
plač velik nastat će u Jeruzalemu,
poput plača hadad-rimonskog
u ravnici megidonskoj.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 63, 2-6.8-9

Tebe žeđa duša moja,
Gospodine, Bože moj!

O Bože, ti si Bog moj:
gorljivo tebe tražim;
tebe žeđa duša moja, tebe želi tijelo moje,
kao zemlja suha, žedna, bezvodna.
******

U Svetištu sam tebe motrio
gledajuć ti moć i slavu.
Ljubav je tvoja bolja od života,
moje će te usne slaviti.
******

Tako ću te slavit za života,
u tvoje ću ime ruke dizati.
Duša će mi biti kao sala i mrsa sita,
hvalit ću te kliktavim ustima.
******

Ti postade meni pomoć,
kličem u sjeni krila tvojih.
Duša se moja k tebi privija,
desnica me tvoja drži.
******

Drugo čitanje: Ps 63, 2-6.8-9

Koji ste god u Krista kršteni, Kristom se zaodjenuste.

Početak Poslanice svetoga Pavla apostola Galaćanima

Braćo:
Svi ste sinovi Božji,
po vjeri u Kristu Isusu.
Doista,
koji ste god u Krista kršteni,
Kristom se zaodjenuste.
Nema više: Židov - Grk!
Nema više: rob - slobodnjak!
Nema više: muško - žensko!
Svi ste vi jedan u Kristu Isusu!
Ako li ste Kristovi,
onda ste Abrahamovo potomstvo,
baštinici po obećanju.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 9, 18-24

Ti si Krist - Pomazanik Božji! Treba da Sin Čovječji mnogo pretrpi.

Početak svetog Evanđelja po Luki

Dok je Isus jednom u osami molio, bijahu s njim samo njegovi učenici. On ih upita:
„Što govori svijet, tko sam ja?“
Oni odgovoriše:
„Da si Ivan Krstitelj, drugi: da si Ilija, treći opet: da neki od drevnih proroka usta.“
A on će im:
„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“
Petar prihvati i reče:
„Krist - Pomazanik Božji!“
A on im zaprijeti da toga nikomu ne kazuju.
Reče:
„Treba da Sin Čovječji mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznanci odbace, da bude ubijen i treći dan da uskrsne.“
A govoraše svima:
„Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti.“

Riječ Gospodnja

Tko sam ja za tebe?-

Bernadette Lopez, http://www.evangile-et-peinture.org

Postoji samo nekoliko Isusovih riječi koje su tako duboko pogrešno shvaćene u Crkvi, a jedna od njih je Isusova riječ nasljedovanja po križu. "Tko želi biti moj učenik, neka se odrekne samoga sebe; neka uzme svoj križ svaki dan i neka ide za mnom. "

Pitajte nekog prosječnog katolika kako si on to zamišlja nasljedovanje? Dobit ćemo sljedeći odgovor: ako netko ima neku bolest gdje mu i liječnik ne može više pomoći, a on ju strpljivo prihvati, onda je to njegov križ. Ili, ako obitelj doživi neku tešku sudbinu, a to uzima u vjeri i ne slomi se, onda ljudi kažu: To je križ koji je Bog njima stavio. Ali to je potpuno pogrešno.

Isus, koji je za nas prvi nosio križ, nije umro od neizlječive bolesti. Nije umro, jer je imao probleme u svojoj obitelji. To nije bio njegov križ. Ne, tu se radi o nečem sasvim drugom.

Da ne bismo pogrešno shvatili moramo napomenuti nešto važno: ako nekom čovjeku uspije svoju bol, patnju i bolest nositi pomoću snage vjere, onda je to nešto veliko, nešto što se ne smije podcjenjivati. I ako obitelj koja je stvarno pogođena teškom sudbinom, koju prihvaća bez mrmljanja na Boga, tada je to vrlo snažno svjedočanstvo. To se ne smije omalovažavati. No, nositi križ je nešto drugo.

Sam Isus je objasnio riječ o svakodnevnom nošenju križa. On kaže: "Ako netko želi biti moj učenik, neka se odrekne samoga sebe." To je objašnjenje riječi nosi križ: "odreći se samoga sebe". Moramo se pitati: znači li to praktično posve zanijekati sebe? Ovo je tako velika riječ.

Kada je Petar zanijekao tri puta Isusa, što to znači praktično: Petar sjedi kraj vatre, sluškinja dođe i kaže: Ti pripadaš tom Isusu." Petar kaže: "Ne poznam tog čovjeka "To je bilo njegovo nijekanje, odreknuće, zatajenje. Ne poznam čovjeka o kojem pričaš.

Samoodricanje, samozatajenje bi usput rečeno, izgledalo ovako: Stojiš ujutro pred ogledalom, gledaš se u ogledalo i kažeš onomu kojeg vidiš u ogledalu: "Ne poznam toga čovjeka nemam nikakve veze s njim". Isto tako rečeno ali bez slike znači: vlastiti ja koji uvijek stoji pred nama, u riječi u egoizmu stoji riječ 'Ego' u njoj, znači 'ja'. Kad kažem tomu ja: s tobom nemam nikakve veze, to je samoodricanje.

Razmislimo što to znači danas u našem društvu koje je prožeto samoostvarivanjem, da se ne zna odricati. Kod mnogih ljudi radi se isključivo o tome: da moje ja dobije svoje pravo, da se moje mišljenje cijeni, da se moje ideje uzimaju u društvu u obzir. Danas je to način života ljudi.

A ako s obzirom na takav životni stav netko trenira samoodricanje, onda to znači sasvim praktično: nisam više zainteresiran za to da moje ja dobije svoja prava. Tada želim da Božja stvar dođe do izražaja. Tada se više ne radi o tome, kako JA to vidim, nego je pitanje kako Bog to vidi, kako Bog prosuđuje stvari. Ne radi se više o tome da bude po mojoj volji. Tada je u središtu: budi volja Tvoja. I onda se više ne radi o mom stilu i načinu nego mi je na srcu Božja stvar. To je samoodricanje. A to je Isus u životu primjerom pokazivao, i za to je otišao u smrt. I svatko tko danas pokušava živjeti ovaj oblik samoodricanja, vidjet će kako ovo što živi stoji nasuprot ovom svijetu prožetom egoizmom. A to znači križ.

No, postoji i drugi aspekt o temi nošenja križa: Isusove riječi treba gledati u kontekstu onog vremena. Ako su u to vrijeme u Jeruzalemu ljudi vidjeli nekoga na cesti kako nosi križ onda su mislili, prvo: ovo je zločinac koji je osuđen na smrt. Drugo: to je put do mjesta pogubljenja, gdje je smrtna kazna bila razapinjanje.

Ako Isus očekuje od nas da uzmemo svoj križ, onda je to nametanje: gleda se na te kao zločinca koji je osuđen na smrt, koji je zaslužio u očima Božjim smrt. A nitko to ne voli. Ali to je točno naša situacija. U mjeri u kojoj nismo išli Božjim putem mi smo grešnici, stojimo pod osudom, pod smrtnom Božjom presudom. Plaća za grijeh je smrt, piše Pavao. Nositi križ znači: prigibam se pod Božjim sudom.

Ako netko danas na taj način uzima na sebe, prigiba se pod sudom Božjim, onda je takva osoba u potrazi za Spasiteljem. On osjeća odjednom: ne mogu se sam izvući iz blata. Tada neće više tako veličanstveno govoriti: "Kod mene se nije ništa dogodilo." Ako nosiš križ, onda ćeš pitati postoji li Spasitelj. Iznenada će Isus Krist, Otkupitelj, opet biti važan.

Ali onda se događa još nešto drugo: ako se netko prigiba pod sudom Božjim, uzima križ na sebe, tada će uvidjeti da stvarno postoji Spasitelj, koji je preuzeo zastupnički na sebe križ. I vidjet će također da na kraju križnog puta ne stoji uništenje, nego novi život. Slava uskrsnuća stoji na kraju, s Isusom i s nama.

Dobro je, ako se stavimo pod Isusov križ, gledati na Raspetog i tada otkriti: Njegov križ je moj križ. Dobro je toga Raspetog imati pred očima kad se spremamo nositi svoj križ svaki dan.

Stjepan Harjač, policijski kapelan

Preteča Isusov

Salvador Dali, ***Ivan Krstitelj,*** https://www.agefotostock.com

Jednoga se dana na obalama rijeke Jordana pojavio mršavi lik propovjednika: bijaše odjeven u devinu kožu, opasan kožnim pojasom, a hranio se skakavcima i divljim medom. I propovijedao. Zvonka glasa, sjajnih očiju, ispružene ruke, kako bi uputio na stvarnost koja dolazi, sasvim blizu, jer, navijestiti je, bijaše njegovo poslanje. "Ja vas krstim vodom, radi obraćenja - govorio je mnoštvu, koje ga je došlo slušati - ali Onaj koji dolazi iza mene jači je od mene te ja nisam dostojan odriješiti mu remenja na obući; On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem".

Protiv farizeja i saduceja, koji se bijahu umiješali u gomilu, govorio je ovako: "Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe? Donosite dakle plod dostojan obraćenja [...]. Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobroga roda, sječe se i u oganj baca."

Taj je siloviti propovjednik "bez dlake na jeziku" bio Ivan Krstitelj, dijete što su ga Elizabeta, Marijina rođakinja, i Zaharija

dobili u poodmakloj dobi; dijete koje je poskočilo od radosti u utrobi majčinoj, kada je Marija došla u pohode svojoj trudnoj rođakinji.

Ivan se potom, još kao vrlo mlad, bio povukao u pustinju, kako bi se pripravio na poslanje Mesijina preteče. Kada bijaše sazrijelo vrijeme, pojavio se, kao novi Ilija, na putovima Palestine, da bi pripravio Gospodinov dolazak, kao što je prorekao Izaija: "Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze! Svaka gora neka se spusti i svaka dolina ispuni. Sve što je krivo neka se ispravi i svaka će duša vidjeti spasenje Božje!"

To je podrazumijevalo ispravljanje osjećaja, urednost misli, ispravnost nakana - djela i misli, kako bi se dostojno dočekao Mesija, koji je već među nama. Jednoga je dana rekao, pokazujući svojim najbližim učenicima na mladog Drvodjelju iz Nazareta: "Evo Jaganjca Božjega. Evo onoga koji oduzima grijehe svijeta."

Kada mu se Isus približio i zatražio krštenje, Ivan ustuknu, uz riječi: "Ti mene treba da krstiš, a ti da k meni dolaziš?" Isus mu na to odvrati: "Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!"

"Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode - piše evanđelist Matej. I gle! Otvoriše se nebesa i ugleda Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na nj'. I eto glasa s neba: 'Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!" To blistavo otkriće gomile ljudi navelo je slijediti Isusa, koji tako bijahu napustili Ivana Krstitelja. Malobrojni učenici, koji su ostali uza nj', zatražili su objašnjenje, a on im je - svjestan svoje uloge - u najvećoj poniznosti odgovorio: "Ja treba da se umanjujem, a On da raste." U poniznosti se krila stvarna veličina Ivanova. Isus će za nj' reći: "Zaista, zaista, kažem vam: među rođenima od žene nema većega od Ivana Krstitelja."

Istinoljubivost, kao i nesmiljena iskrenost, pokazahu se kobnima za Ivana Krstitelja. Kralj Herod živio je s Herodijadom, koja bijaše žena njegova brata. Bila je to sablazan koju je Ivan Krstitelj javno razotkrio oštrim riječima. Herodijadi se to nije nimalo svidjelo pa ga je dala uhititi, uvjerena kako će iza rešetaka utišati njegov nemili glas. No, Ivan je i iz tamne ćelije, u kojoj bijaše zatočen, nastavio prozivati kralja i njegovu izopačenu priležnicu. Kako bi tome stala na kraj, Herodijada je, preko kćeri Salome, uspjela od kralja ishoditi Ivanovu osudu na smrt. Herodijada se umirila tek nakon što je ugledala njegovu glavu na srebrnome pladnju.

Tako se okončao život svetoga Ivana Krstitelja, posljednjega proroka, Mesijina preteče.

Piero Lazzarin, ***Sveci kroz crkvenu godinu***, Veritas, Zagreb, 2010.

Prvo čitanje: Iz 49, 1-6

Postavit ću te za svjetlost narodima.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Čujte me, otoci,
slušajte pomno, narodi daleki!
Gospodin me pozvao od krila materina,
od utrobe majke moje
on me imenovao.
Od usta mojih britak je mač načinio,
sakrio me u sjeni ruke svoje,
od mene je oštru načinio strijelu,
sakrio me u svome tobolcu.
Rekao mi: „Ti si Sluga moj, Izraele,
u kom ću se proslaviti!“
A ja rekoh: „Zaludu sam se trudio,
nizašto naprezao snagu.“
Ipak, kod Gospodina je moje pravo,
kod mog Boga nagrada je moja.
A sad govori Gospodin,
koji me od utrobe
Slugom svojim načini,
da mu vratim natrag Jakova,
da se sabere Izrael.
Proslavih se u očima Gospodnjim,
Bog moj bijaše mi snaga.
I reče mi:
„Premalo je da mi budeš Sluga,
da podigneš plemena Jakovljeva
i vratiš Ostatak Izraelov,
nego ću te postaviti za svjetlost narodima
da spas moj budeš
do nakraj zemlje.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: ***Ps 139, 1-3.13-15***

Hvala ti što sam stvoren tako čudesno!

Gospodine, proničeš me svega i poznaješ,
ti znaš kada sjednem i kada ustanem,
izdaleka ti već misli moje poznaješ.
Hodam li ili ležim, sve ti vidiš,
znani su ti svi moji putovi.
******

Jer ti si moje stvorio bubrege,
satkao me u krilu majčinu.
Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
što su djela tvoja predivna.
******

Dušu moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bijahu ti sakrite
dok nastajah u tajnosti,
otkan u dubini zemlje.
******

Drugo čitanje: Dj 13, 22-26

Pred Kristovim je dolaskom Ivan propovijedao.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane:
Progovori Pavao:
„Bog podiže ocima Davida za kralja.
za nj i posvjedoči: Nađoh Davida, sina Jišajeva, čovjeka po svom srcu, koji će ispuniti sve moje želje. Iz njegova potomstva izvede Bog po svom obećanju Izraelu Spasitelja, Isusa. Pred njegovim je dolaskom Ivan propovijedao krštenje obraćenja svemu narodu izraelskomu. A kad je Ivan dovršavao svoju trku, govorio je: 'Nisam onaj za koga me vi držite. Nego za mnom evo dolazi Onaj komu ja nisam dostojan odriješiti obuće na nogama.'„
„Braćo, sinovi roda Abrahamova, vi i oni među vama koji se Boga boje, nama je upravljena ova Riječ spasenja.“

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 1, 57-66.80

Ivan mu je ime!

Početak svetog Evanđelja po Luki

Elizabeti se navršilo vrijeme da rodi. I porodi sina. Kad su njezini susjedi i rođaci čuli da joj Gospodin obilno iskaza dobrotu, radovahu se s njome.
Osmoga se dana okupe da obrežu dječaka. Htjedoše ga prozvati imenom njegova oca - Zaharija, no mati se njegova usprotivi:
„Nipošto, nego zvat će se Ivan!“
Rekoše joj na to:
„Ta nikoga nema od tvoje rodbine koji bi se tako zvao.“
Tada znakovima upitaju oca kojim ga imenom želi prozvati. On zaiska pločicu i napisa
„Ivan mu je ime!“
Svi se začude, a njemu se umah otvoriše usta i jezik te progovori blagoslivljajući Boga.
Strah obuze sve njihove susjede, a po svem su se Gorju judejskom razglašavali svi ti događaji. I koji su god čuli, razmišljahu o tome pitajući se:
„Što li će biti od ovoga djeteta?“
Uistinu, ruka Gospodnja bijaše s njime.
Dječak je međutim rastao i duhom jačao. Boravio je u pustinji sve do dana svoga javnog nastupa pred Izraelom.

Riječ Gospodnja

Ruka Gospodnja bijaše s njime

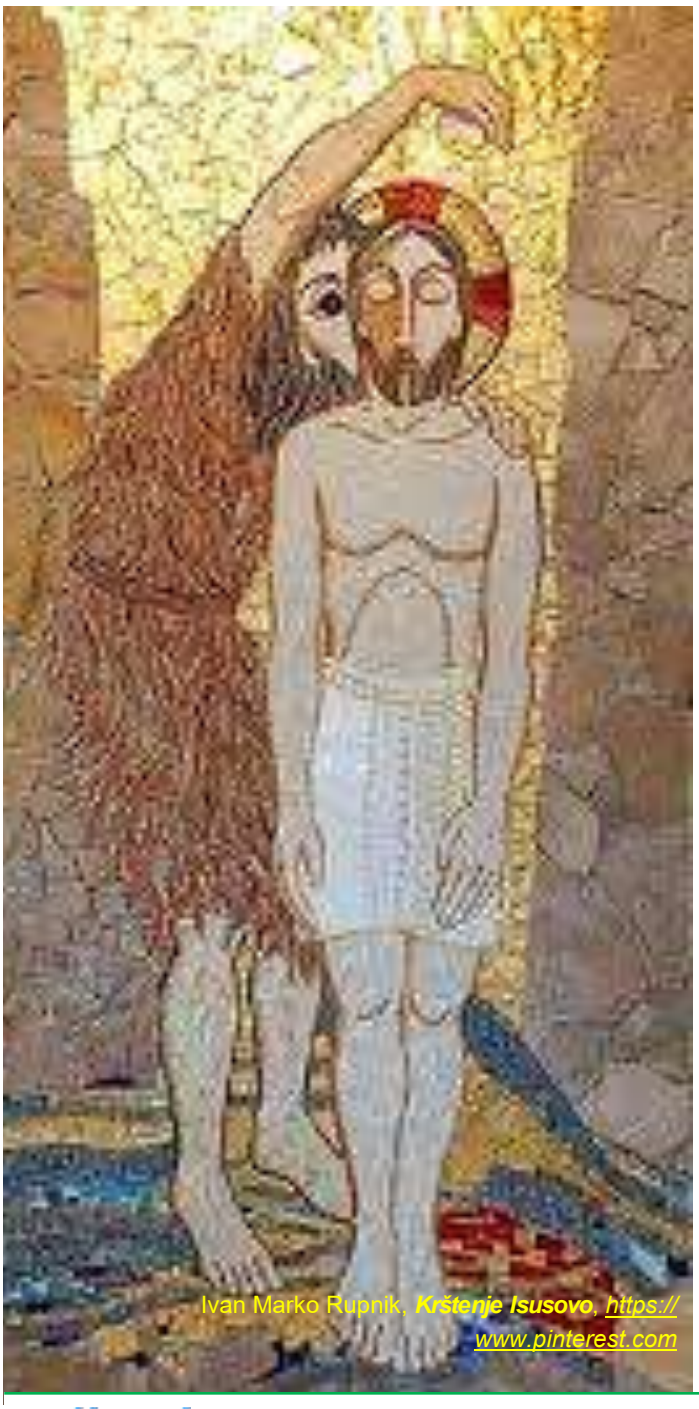

Ivan Marko Rupnik, ***Krštenje Isusovo***, https://www.pinterest.com

Za Ivana Krstitelja, kao i za njegova rođaka Isusa, život je imao sve naznake tragične veličine. Nebeski znakovi svjedočili su o tom djetetu čak i prije njegova rođenja. I kad je došlo vrijeme za Ivanovo obrezanje, osam dana nakon rođenja, djetetu su dali novo ime, Ivan, usprkos tome što su susjedi i prijatelji uputili Elizabetu: „Ta nikoga nema od tvoje rodbine koji bi se tako zvao.“

U Bibliji je ime uvijek označavalo čovjekov karakter i poziv; nebesko ime naviještalo je poziv s posebnim poslanjem. Abramovo ime promijenjeno je u Abraham jer je bio otac mnogih naroda; Šimunu, sinu Joninu, novo je ime bilo Stijena ili Petar jer je trebao biti stijena Crkve; Savlu je novo ime bilo Pavao jer je sada trebao biti apostol poganskih naroda. Nije ni čudo da ljudi „razmišljahu o tome (o Ivanu) pitajući se: 'Što li će biti od ovoga djeteta?'„ „Uistinu, ruka Gospodnja bijaše s njime.“

Ipak, taj poseban poziv imao je sve naglašene oznake tragične veličine. Ivan Krstitelj bio je tako velik da je sve proročko poslanje hebrejske Biblije bilo sažeto u njemu, od Mojsija o kojemu Sveto pismo kaže: „Ne pojavi se više prorok u Izraelu ravan Mojsiju“ (Pnz 34, 10) do Izaije čije je zlatno pero i duhom ispunjeno srce navijestilo Emanuelovo rođenje (7, 14). S poslanjem Ivana Krstitelja gore su se slegle, a doline ispunile kada je glas viknuo iz pustinje (Iz 40, 3-5).

Pa ipak, Ivan, gorljivi prorok istine i pravde, prepušta svoje mjesto Isusu. Ivanove se riječi u Novom zavjetu spominju vrlo izrazito: „Nisam ja onaj za koga me vi držite. Nego za mnom evo dolazi onaj komu ja nisam dostojan odriješiti obuće na nogama.“ Kako se te riječi često navode, počinjemo otkrivati kako Novi zavjet nedvosmisleno želi potvrditi da Ivan Krstitelj nije Mesija. Čitajući odlomke o Ivanu u najranijem Evanđelju po Marku, a zatim u Matejevu, Lukinu i, konačno, u Ivanovu evanđelju, vidimo jasnu podjelu i odmak Isusovih učenika od Ivanovih. Iz izvanbiblijskih dokumenata znamo da su Ivanovi učenici kasnije oblikovali svoju vlastitu sljedbu, različitu od kršćanstva; bili su brižljiviji u nasljedovanju Mojsijeva zakona i odbijali su priznati Isusovo božanstvo. Tragična veličina Ivana Krstitelja jest da staro - posebno na svojem vrhuncu - umire vrlo teško.

Naravno, Ivan nikada nije osjećao antagonizam prema Isusu i Isusovim prvim učenicima. Ipak, on je morao osjetiti bol odijeljenosti i agoniju života koji završava s nekim drugim i negdje drugdje. Ivanovi najbolji učenici otišli su nasljedovati Isusa.

Kako bi pronašao mir usred toga rastućeg i mračnog otajstva prividnog pada, Ivan se mogao okrenuti istim spisima koje je navodio u prvim danima svoje službe na rijeci Jordanu.

U to vrijeme Ivan je razumio sebe kao glas koji viče: „Pripravite Jahvi put kroz pustinju“ (Iz 40, 3). Sada, na kraju, Ivan je mogao naći snagu u tekstu Iz 49, odlomku koji se čita u današnjoj misi: „Gospodin me pozvao od krila materina, od utrobe majke moje spomenuo se moga imena ... Zaludu sam se mučio, nizašto naprezao snagu ... kod mog Boga nagrada je moja.“ Poziv Ivana Krstitelja da uputi na Isusa spasitelja mora oživjeti svatko od nas. Rođeni smo poput Ivana da prepustimo mjesto Isusu. Kada smo dosegli svoj trenutak snage, uvida, sposobnosti i punog poziva, pozvani smo prihvatiti činjenicu da za nama dolazi Isus. Naš život treba biti upijen i preobražen - možda na način koji nismo nikada anticipirali - brakom, pozivom u neki red ili svećeništvo, samačkim životom ili bolešću i smrću neke voljene osobe. U takvim trenucima trebamo iznova čitati današnje misno čitanje i poput trenutka u Ivanovu životu i u euharistiji još jednom čuti riječi: „Evo Jaganjca Božjeg.“ Ta rečenica koju je prvi izgovorio Ivan jest poziv Crkve na svetu pričest.

.

Carroll Stuhlmueller, ***Biblijska razmatranja za vrijeme kroz godinu***. KS, Zagreb 2006.

Presveto Srce Isusovo

Među najraširenijim pobožnostima u Katoličkoj Crkvi je svakako pobožnost Presvetom Srcu Isusovu. Ne radi se o jednoj pobožnosti među mnogima nego je pobožnost Srcu Isusovu uzdignuta u Crkvi na posebno mjesto i nalazi se u središtu objave.

Kao što su često podsjećali rimski pape, pobožnost Srcu Isusovu ima čvrst temelj u Svetome pismu. Isus, koji je jedno s Ocem (Iv 10,30), poziva svoje učenike na življenje u prisnome zajedništvu s njim, na usvajanje njegove osobe i njegove riječi kao pravila ponašanja, a sebe samoga objavljuje kao učitelja „krotka i ponizna srca“ (Mt 11,29). Može se na stanovit način reći da je pobožnost Srcu Isusovu prijevod u bogoštovne okvire onoga pogleda, koji će prema proročkoj i evanđeoskoj riječi, svi kršćanski naraštaji usmjeriti prema onome koji je proboden (usp. Iv 19,37; Zah 12,10), tj. prema Kristovu boku probodenu kopljem iz kojega je potekla krv i voda (usp. Iv 19, 34), simbol „čudesna otajstva cijele Crkve“.

Ivanovski tekst, koji pripovijeda o pokazivanju Kristovih ruku i njegova boka učenicima (usp. Iv 20,20) i poziv koji Isus upućuje svetomu Tomi da pruži svoju ruku i da ju stavi u njegov bok (usp. Iv 20, 27) također je imao znatan utjecaj u nastanku i u razvoju crkvene pobožnosti prema Presvetome Srcu.

Ti i drugi tekstovi koji predstavljaju Krista kao vazmenoga Jaganjca - pobjedonosna, premda žrtvovana (usp. Otk 5,6) - bili su predmetom trajna razmatranja svetih Otaca, koji su otkrili njihova doktrinarna bogatstva i ponekad vjernike pozivali da prodru u otajstvo Krista kroz otvorena vrata njegova boka. Ovako piše sveti Augustin: „Ulaz je pristupačan: Krist je vrata. I za tebe se otvorio kada je njegov bok otvorilo koplje. Sjeti se što je iz njega izašlo. Izaberi dakle gdje ti možeš ući. Iz boka Gospodina koji je visio i umirao na križu provrela je krv i voda kada je bio proboden kopljem. U vodi je tvoje pročišćenje, u krvi tvoje otkupljenje“.

Pobožnost prema Presvetome Srcu predstavlja veliki povijesni izražaj pobožnosti Crkve prema Isusu Kristu, svome Zaručniku i Gospodinu. Ona zahtijeva temeljni stav koji se sastoji od obraćenja i zadovoljštine, ljubavi i zahvalnosti, apostolske zauzetosti i posvete prema Kristu i njegovu spasenjskome djelu. Zbog toga ju Apostolska stolica i biskupi preporučuju, promiču njezino obnavljanje: u jezičnim i ikonografskim izražajima; u posvješćivanju njezinih biblijskih korijena i njezine povezanosti s najvećim istinama vjere; u potvrdi primata ljubavi prema Bogu i bližnjemu kao bitnu sadržaju te pobožnosti“.(Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji str.137.s.)

p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac
https://www.monfortanci.com

Svetkovina Presveto Srce Isusovo

Presveto Srce Isusovo postalo je simbolom uzvišene Kristove ljubavi, a pobožnost prema njemu obilježje suvremenog katoličanstva.

Tu pobožnost nalazimo već kod srednjovjekovnih mistika, kao što su Julijana iz Norwicha, Francesca Rimska, sveti Bernard i sveti Bonaventura.

U XVI stoljeću razvili su je kartuzijanci i kasnije isusovci, a sveti Ivan Eudes dao joj je u XVII stoljeću teološki temelj.

Poticaj za uvođenje blagdana Srca Isusova došao je iz francuskog grada Paray le Moniala, gdje je od 1673. do 1675. sveta Marija Margareta Alacoque doživjela ukazanja. Na svršetku svoje poruke Isus je obećao nagradu svima onima koji će svetkovati blagdan njegova Srca: *„Obećajem ti da će se moje Srce raširiti da obilno izlije bujice svoje božanske ljubavi na sve one koji će mu iskazati tu čast i koji će nastojati da je i drugi iskazuju."*

Papa Klement XIII dopustio je 1765. slavljenje blagdana Srca Isusova onima koji su to izričito tražili. Nakon što se blagdan brzo proširio po mnogim biskupijama svijeta, papa Pio IX odredio je 1856. posebnim dekretom da se blagdan službeno slavi u cijeloj Crkvi, na prvi petak nakon tijelovske osmine.

Bezgrješno Srce Marijino

Bezgrješno Srce Marijino je simbol Marijinih kreposti, vrlina, moralne čistoće, ljubavi prema Bogu i majčinske ljubavi prema čovjeku.

Blagdan Bezgrešnog Srca Marijina slavi se dan nakon blagdana Presvetog Srca Isusova.

Srce Marijino spominje se u Svetom pismu na više mjesta, neposredno ili posredno, primjerice, starac Šimun prorokovao je kako će Marijino Srce probosti mač velike boli i da će mnogo patiti.

Opisujući događaje povezane s Isusovim rođenjem evanđelist Luka bilježi duboko ljudsku i vjerničku reakciju njegove majke: Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu (Lk 2,19).

Upravo to spominjanje Marijina srca u Lukinu evanđelju potaklo je kršćanske mistike srednjega vijeka da to unesu i u svoju pobožnost.

Pobožnost Bezgrešnom Srcu Marijinom intenzivno se razvila u sedamnaestomu stoljeću, ponajviše djelovanjem svetog Ivana Eudesa, koji je utemeljio nekoliko vjerskih društava, koja su promicala tu pobožnost.

Prije njega pobožnost su širili i sveti Bernard, sveta Gertruda, sveti Thomas Beckett, sveti Bernardin Sienski i sveti Franjo Saleški.

Marijina ukazanja u Fatimi s Bezgrešnim Srcem, znatno su pridonijela širenju pobožnosti.

Papa Pio XII posvetio je 1942. cijeli svijet Bezgrešnom Srcu Marijinom, a papa Ivan Pavao II obnovio je 1984. tu posvetu.

Blagdan Bezgrešnog Srca Marijinog službeno je ustanovljen 1855. za cijelu Crkvu, a papa Ivan Pavao II uzdigao ga je 1996. na obvezatni spomendan.

http://www.velecasnisudac.com/

Prvo čitanje: Ez 34, 11-16

Sam ću pasti svoje ovce i dati im počinka.

Čitanje Knjige proroka Ezekiela

Ovo govori Gospodin Bog:
„Evo me,
sam ću potražiti ovce svoje
i sam ću ih pasti!
Kao što se pastir brine za ovce svoje
kad se nađe uza stado raspršeno,
i ja ću se pobrinuti za svoje ovce
i skupit ih iz svih mjesta
u koja se raspršiše u dan oblaka i mraka.
Izvest ću ih iz narodâ,
skupit ću ih iz zemalja
i dovesti ih u zemlju njihovu
da ih pasem na gorama izraelskim,
po svim dolinama i travnjacima.
Pâst ću ih na izvrsnim pašama,
ovčinjaci će im biti
na visokim gorama izraelskim;
ondje će počivati u dobrim ovčinjacima
i pâst će na sočnim pašama,
po gorama izraelskim.
Sâm ću pasti ovce svoje
i sam ću im dati počinka
- govori Gospodin Bog.
Potražit ću izgubljenu,
dovesti natrag zalutalu,
povit ću ranjenu
i okrijepiti nemoćnu,
bdjeti nad pretilom i jakom
- pâst ću ih pravedno. „

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 23,1-6

Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam.

Gospodin je pastir moj:
ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim
on mi daje odmora.
Na vrutke me tihane vodi
i krijepi dušu moju .
******

Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.
Pa da mi je i dolinom smrti proći,
zla se ne bojim jer si ti sa mnom.
Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni .
******

Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.
Uljem mi glavu mažeš,
čaša se moja prelijeva .
******

Dobrota i milost pratit će mene
sve dane života moga.
U Gospodnjem ću domu prebivati
kroz dane mnoge .
******

Drugo čitanje: Rim 5, 5-11

Bog pokaza ljubav svoju prema nama.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima

Braćo:
Nada ne postiđuje.
Ta ljubav je Božja
razlivena u srcima našim
po Duhu Svetom koji nam je dan!
Doista,
dok mi još bijasmo nemoćni,
Krist je, već u to vrijeme,
za nas bezbožnike umro.
Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro;
možda bi se za dobra
tko i odvažio umrijeti.
A Bog pokaza ljubav svoju prema nama
ovako:
dok još bijasmo grešnici,
Krist za nas umrije.
Koliko li ćemo se više sada,
pošto smo opravdani krvlju njegovom,
spasiti po njemu od srdžbe?
Doista,
ako se s Bogom pomirismo
po smrti Sina njegova
dok još bijasmo neprijatelji,
mnogo ćemo se više,
pomireni, spasiti životom njegovim.
I ne samo to!
Dičimo se u Bogu
po Gospodinu našemu Isusu Kristu
po kojem zadobismo pomirenje.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 15, 3-7

Radujte se sa mnom!
Nađoh ovcu svoju izgubljenu!

Početak svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme:
Reče Isus farizejima i pismoznancima ovu prispodobu:

„Tko to od vas, ako ima sto ovaca pa izgubi jednu od njih, ne ostavi onih devedeset i devet u pustinji te pođe za izgubljenom dok je ne nađe? A kad je nađe, stavi je na ramena sav radostan pa došavši kući, sazove prijatelje i susjede i rekne im: 'Radujte se sa mnom! Nađoh ovcu svoju izgubljenu.' Kažem vam, tako će na nebu biti veća radost zbog jednog obraćena grešnika negoli zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja."

Riječ Gospodnja

Nikad te ne bih pronašao da me nisi potražio

Isusovu prispodobu iz današnjeg Evanđelja možemo promatrati iz dvije perspektive. Jedna je perspektiva pastira koji traži izgubljenu ovcu, a druga je perspektiva izgubljene ovce.

Izgubiti

Tek kad nešto izgubiš, shvatiš koliko to vrijedi! Često imamo priliku uvjeriti se koliko je ova izreka istinita. Osjećaj nemoći koji nas obuzme pri gubitku dragog nam predmeta, osobe ili nečijeg povjerenja, pamtimo cijeli život. I onda se zaklinjemo kako bi sve dali samo da to nismo izgubili. Ali uzalud, bol i praznina ostaju.

Isus koristi odnos čovjeka prema izgubljenim stvarima, te to uspoređuje s odnosom neba prema izgubljenim ljudima. Jedna duša vrijedi više nego čitav svijet. Zanimljivo je kako Isus ne raspravlja i ne navodi zašto se ovca izgubila, nego ističe kako pastir ostavlja ostale ovce da bi pronašao izgubljenu. Ostaviti 99 ovaca u pustinji te se dati u potragu za jednom nije baš razborito.

Logika kojom živimo i osnove ekonomije ne slažu se s rizikom i gubljenjem vremena radi jedne ovce. Nije bitna. »Bolje vrabac u ruci nego golub na grani.« Međutim pastir unaprijed isključuje svako uskogrudno računanje. Motiv koji pastira pokreće nije ljudski način razmišljanja. On riskira. Srce ga vuče za tom izgubljenom ovcom. Pastir osjeća veliku bol i prazninu i bez razmišljanja kreće u potragu koja može imati samo jedan ishod, a to je pronaći izgubljenu ovcu. Nakon pronalaska ovce, pastir je radostan.

Biti izgubljen

Znamo što znači nešto izgubiti, ali kako je to biti izgubljena ovca? Kako cijela situacija izgleda iz njene, odnosno moje perspektive?

Kaže jedna priča da su se djeca igrala skrivača. I mali Ivan najbolje se sakrio. Nikako ga nisu uspjeli pronaći. Već je pala noć te je on još skriven čekao da ga netko pronađe. Međutim kada je odlučio izaći, shvatio je da su sva djeca davno već otišla kući. Djeca su ga tražila, međutim čim se smrklo svatko je otišao svojoj kući vjerujući da se Ivan izgubio. Osjećaj da si nebitan, da se nitko ne trudi oko tebe najgori je osjećaj na svijetu. Tada se rađaju razne

frustracije, kompleksi te osoba čini sve da bi skrenula pažnju drugih na sebe.

Izgubljena ovca je sama, preplašena, okružena raznim opasnostima i ostaje joj samo nada da će je netko doći spasiti. Hoće li njen pastir napustiti ostale ovce samo radi nje? Hoće li moj Bog napustiti sve važnije stvari ovog svijeta i doći pomoći meni, izgubljenoj ovci? Iako ga ne dozivam, i ne molim u zadnje vrijeme? Dugo se nisam ispovjedio. Možda sam ga i zaboravio? Možda ga i nisam htio zaboraviti, ali odnijeli su me ovozemaljski problemi. Obitelj, posao, računi...

Isus kao i u ovoj prispodobi ne odustaje od tebe, traži te do kraja. Bitan si. Najhitniji u tom trenutku. Nema računicu, srce ga vuče k tebi. Njegovo srce čuje tvoje vapaje. U tom trenutku si mu najvažniji i on ne odustaje. Traži uporno i doziva. Iako si ti već odlučio da je kraj, da nikog nije briga, On dolazi! Ne pita zašto si se izgubio. Nosi te na svojim ramenima. Spašen si i radostan.

Radost pastira koju spominje Isus, kada pronađe izgubljenu ovcu, nije ništa manja od radosti koju ovca osjeća. »Nikada ja tebe ne bih pronašao da ti Gospodine nisi mene prvi tražio« reče sveti Augustin.

Služba riječi 284/16

PETAR I PAVAO APOSTOLI

Sveti Petar i Pavao, apostolski prvaci i mučenici u životu su se rijetko susretali, ali ih je zauvijek sjedinila mučenička smrt. U dva navrata susreli su se u Jeruzalemu, jednom u Antiohiji te na kraju svog životnog i apostolskog puta u Rimu. Svoje propovijedanje zapečatili su krvlju u Rimu, za Neronova progonstva. Petar je razapet naglavce u Vatikanu, a Pavlu je na Ostijskoj cesti odrubljena glava. Nad njihovim se grobovima dižu veličanstvene bazilike koje svaki rimski hodočasnik s poštovanjem obiđe.

Petar apostol, prvi papa, bio je rodom iz Betsaide u Galileji. Pravim imenom Simon (Šimun), sin Jonin, ribar s Genezaretskog jezera, s bratom Andrijom bio je isprva učenik Ivana Krstitelja, a nakon Isusova krštenja na Jordanu pridružio se Isusovim učenicima. Isusu ga je doveo brat Andrija. Bio je nagao, brzoplet, ali dobrog srca i velikodušan. Kao prvaka među 12 apostola Isus ga je nazvao Kefa (Stijena) zbog njegove žarke vjere: „Na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju. Tebi ću dati ključeve i štogod svežeš na Zemlji, bit će svezano i na nebu." Kad su Isusa došli uhititi u Getsemanskom vrtu, Petar je zgrabio mač i odsjekao uho Malku, sluzi velikog svećenika. Isus mu je tada rekao: „Spremi mač u korice, jer tko se mača hvata, od mača će i poginuti." Dok su Isusu sudili pred Velikim vijećem, Petar se noću u dvorištu grijao kraj vatre. Kad su ga upitali nije li i on jedan od Isusovih učenika, Petar je tri puta odgovorio da nije, i kad je začuo pjev jutarnjeg pijetla, sjetio se kako je Isusu obećao da će za njim i u smrt ako treba, a sad ga je tri puta zatajio. Pokajao se i briznuo u plač. Poslije uskrsnuća Isus je Petru dao vlast da upravlja Crkvom: „Pasi jaganjce moje...!" Poslije je Petar propovijedao u Judeji i Samariji i osnivao kršćanske zajednice. Prema tradiciji bio je biskup u Judeji. Kralj Herod Agripa počeo je progoniti mladu Crkvu i bacio Petra u tamnicu s nakanom da ga poslije Pashe pogubi, no Bog ga je na čudesan način izbavio iz okova i tamnice. Autor je dviju novozavjetnih poslanica. Za cara Klaudija

Ivan Marko Rupnik, https://www.santimedici.org

otišao je u Rim, dotada prijestolnicu poganskog svijeta, a od njegovog dolaska prijestolnicu kršćanstva i papinstva. U vrijeme Neronova progona bio je vjerojatno godine 67. raspet naglavce na križ (nije se smatrao dostojnim da umre na isti način kao Isus).

U najnovijim arheološkim istraživanjima potvrđeni su tragovi njegova groba u kripti bazilike svetoga Petra. Zazivaju ga kod bolesti nogu, groznice i mahnitosti, a zaštitnik je papa, papinstva, pekara, graditelja mostova, mesara, urara, postolara, ribara, žetelaca, bravara, dugog života, zidara, mrežara, brodograditelja, klesara, papirničara te mnogih biskupija, naselja, ustanova, župa i crkava.

priziv na cara i deportiran je u Rim, gdje je djelovao iz pritvora. Smaknut je mačem u vrijeme Neronova progona kršćana, vjerojatno godine 67. Četrnaest Pavlovih poslanica dio su novozavjetnih svetopisamskih knjiga, a Pavao ih je uputio mjesnim kršćanskim crkvama. Sadrže njegovu teologiju, kršćanski nauk prilagođen helenističkom svijetu. Zazivaju ga kod oluja s tučom i ugriza zmija, a zaštitnik je pisaca, novinara, laika, teologa, misionara, glazbenika, katoličkih udruga, odnosa s javnošću, novinskih urednika, nakladnika, reportera, užara, sedlara, graditelja šatora, Malte te mnogih biskupija, naselja, župa, crkava i kapela širom svijeta i hrvatskih krajeva .

http://www.velecasnisudac.com/

Pavao apostol rođen je u Tarzu (Cilicija, danas na jugu središnje Turske), između 5. i 10. godine. Potječe iz maloazijske židovske obitelji s pravom rimskog građanina. Tako je uz hebrejsko ime Šaul imao i rimsko Paulus. Helenističku naobrazbu i rabinsko zvanje stekao je u Jeruzalemu, a prema tradiciji židovske dijaspore izučio je i obiteljski zanat graditelja šatora. Kao pripadnik farizejske sljedbe progonio je prve kršćane. Nakon obraćenja, oko godine 34., pridružio se apostolima i kroz tri apostolska putovanja, koja opisuju Djela apostolska, organizirao je kršćanske zajednice u helenističkom svijetu (Sirija, Mala Azija, Grčka, Makedonija).

Zbog toga je prozvan Apostolom naroda. Zaslužan je što je apostolski sabor u Jeruzalemu godine 49. odlučio da židovski vjerski običaju ne obvezuju obraćene pogane. Nakon trećeg putovanja zatvoren je u Cezareji. Kao rimski građanin uputio je

Ivan Marko Rupnik, https://www.pinterest.com

Prvo čitanje: Dj 12, 1-11

Sad uistinu znam da me Gospodin izbavio iz Herodove ruke.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane:
Uze Herod zlostavljati neke od Crkve. Mačem pogubi Jakova, brata Ivanova. Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova). Uhiti ga, baci u tamnicu i dade da ga čuvaju četiri četverostraže vojničke, nakan izvesti ga nakon Pashe pred narod. Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega.

One noći kad ga je Herod kanio privesti, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama, a stražari pred vratima čuvahu stražu. Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja ćeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reče:

„Ustaj brzo!“

I spadoše mu verige s ruku. Anđeo mu reče:

„Opaši se i priveži obuću!“

On učini tako. Onda će mu anđeo: „Zaogrni se i hajde za mnom!“

Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: činilo mu se da gleda viđenje. Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u grad. Ona im se sama otvore te oni izađu, prođu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od njega. Petar pak, došavši k sebi, reče:

„Sad uistinu znam da je Gospodin poslao anđela svoga i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je očekivao židovski narod.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 34, 2-9

Anđeo Gospodnji izbavlja štovatelje Božje.

Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba,
njegova će mi hvala biti svagda na ustima!
Nek se Gospodinom duša moja hvali,
nek čuju ponizni i nek se raduju!
******

Veličajte sa mnom Gospodina,
uzvisujmo ime njegovo zajedno!
Tražio sam Gospodina i on me usliša,
izbavi me od straha svakoga.
******

U njega gledajte i razveselite se
da se ne postide lica vaša.
Eto, jadnik vapi, i Gospodin ga čuje,
izbavlja ga iz svih tjeskoba.
******

Anđeo Gospodnji tabor podiže
oko njegovih štovalaca da ih spasi.
Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin:
blago čovjeku koji se njemu utječe!
******

Drugo čitanje: 2Tim 4, 6-8.17-18

Čeka me vijenac pravednosti.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi!

Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravedni sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak.

Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi Poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Mt 16, 13-19

Ti si Petar-Stijena! Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga.

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme:

Dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i upita učenike:

„Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“

Oni rekoše:

„Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka.“

Kaže im:

„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“

Šimun Petar prihvati i reče:

„Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.“

Nato Isus reče njemu:

„Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima.“

Riječ Gospodnja

Blago tebi

Na blagdan Svetog Petra i Svetog Pavla, naše misli se prije svega usmjeruju na Crkvu. Sa zahvalnim srcem mislimo na Petra, na stijenu, na kome je Gospodin Isus svoju Crkvu utemeljio. Dobro je znati i u današnjem svijetu u kojemu Crkvu pogađa ne malo napada, da niti vrata paklena neće ju nadvladati, a još manje intrige grješnih ljudi. S radošću mislimo i na Pavla, na apostola s plamtećim srcem, koji nam je u Europu prenio kršćanstvo i čija nas strastvena ljubav prema Kristu i danas nadahnjuje. Dobro je znati da njegov polet širitelja vjere i danas živi u Crkvi, zato nas neće zbuniti privid po kojemu u Europi kao da kršćanstvo gubi tlo. Ako podignemo pogled, vidjet ćemo s kolikim zamahom osvaja srca i duše Evanđelje na drugim područjima. Neće kršćanstvo izgubiti Europu, već Europa kršćanstvo, što se može i treba žaliti, ali nas tješi ona misao da je kršćanstvo veće nego Europa, kao što je i sveti Pavao obznanjivao da je kršćanstvo veće nego samo židovsko kršćanstvo kada je odnio Kristovu poruku među pogane.

Na blagdan svetog Petra i svetog Pavla, naše misli se vraćaju u sadašnjost i usmjeruju se na sadašnjeg nasljednika svetog Petra, papu Franju., kome je Isus povjerio vođenje današnje Crkve. Našu molitvu za njega, najljepše možemo izraziti pjesmom: „Poživi Bože, našeg Svetog Oca, namjesnika Kristova!“.

Vrativši se ponovno na lik svetog Petra i svetog Pavla, naše misli se usmjeruju u drugom pravcu: pred naše duhovne oči pojavljuje se Isus, kako poziva ova dva učenika, i svojom ljubavlju ih prati na neravnom putu njihova poslanja. Stvarni sadržaj ovog blagdana je Isusova ljubav. Kako je ljubio Petra i Pavla, kako je ljubio i ostale svoje učenike, tako ljubi i danas svoju Crkvu i svakog pojedinog učenika, među njima i nas. Kakva je bila Isusova ljubav? Da možemo shvatiti Isusovu ljubav, moramo razmišljati o Božjoj ljubavi jer je Isusova ljubav zrcalila Očevu ljubav.

Prva značajka Božje ljubavi, je da je On prije ljubio nas, odnosno još prije nego smo ga upoznali. Čovjek uvijek najprije iskusi da ga ljube i tek potom postaje sposoban da i on ljubi. To vrijedi i za našu ljubav prema Bogu. Isus je tako volio Petra, Pavla a i nas. Isus je ljubio Petra još prije, nego je Petar čuo za Isusa. Njegov

brat Andrija mu je donio vijest da su pronašli Mesiju. U prvi čas, Petra nije mnogo zanimala ova vijest. Niti Isusov poziv nije ga ispunio s posebnim oduševljenjem i zamolio je da ga pusti na miru jer je grješan čovjek. Ali Isus je već ljubio Petra.

Isus je ljubio Pavla već i onda, kada je u Pavlu još kiptjela mržnja protiv kršćana i sljedbenika Krista. Kasnije je saznao da ga je još prije rođenja Isus izabrao, da postane apostol pogana.

Isus je ljubio i nas, zagrlio nas je već onda, kada mi još o njemu nismo znali. Danas već znamo to i zato sa zahvalnošću uzvraćamo ljubav našeg Isusa. Nažalost, mnogo ljudi još ne zna da ih Isus ljubi. Molimo se za njih da i oni zapaze Božju ljubav prema njima.

Druga značajka Božje ljubavi je da nas ljubi unatoč svemu. To je takva ljubav koja u drugome vidi slabosti i grješnosti, pa ipak ga ljubi. Tako je Isus ljubio Petra, Pavla i svakoga od na s.

Neosporno, Petar je imao kreposti i plemenitih ljudskih crta koje su ga učinile dragim u očima drugih. Ali u njemu je bilo još više pogrešaka, nepromišljenosti, brzopletosti, strašljivosti, zbog kojih ga nije bilo lako voljeti. Isus je poznavao Petrove slabosti, jednom ga je nazvao izravno sotonom, unaprijed mu je rekao da će ga se odreći, ipak ljubio je Petra, ljubio ga je unatoč svemu.

O Pavlu su već rekli mnogo lošega, na primjer da je bio mrzitelj žena jer je naredio ženama da šute na skupovima i da budu poslušne svojem mužu; tvrdili su o njemu i da je bio svađalačke prirode, zbog čega su neki njegovi bliski suradnici bili prisiljeni napustiti ga. Isus je ipak ljubio Pavla, ljubio ga je unatoč svemu.

I nas Isus jednako ljubi. Nemamo potrebe da bilo tko o nama kaže kakvi smo. Znamo veoma dobro koliko toga imamo za sakriti o sebi. Isus poznaje naše pogreške, nezgrapnosti, slabosti, ograničenosti, ipak, ljubi nas unatoč svemu.

Blagdan svetog Petra i svetog Pavla nas potiče da zahvalimo Bogu što možemo biti članovi Katoličke i Apostolske Crkve koja obznanjuje veličinu Isusove ljubavi.

Mihály Szentmártony: ***Očarani Božjom Riječju***

Osloniti se na Boga

Luka započinje najvažniji, veliki odsjek svojega evanđelja, izvještaj o putu prema Jeruzalemu. On nas podsjeća petnaestak puta, a ovdje po prvi put: „krenu Isus sa svom odlučnošću prema Jeruzalemu“. Mnoge Isusove pouke i izreke, koje su ostali evanđelisti opisali na drugim mjestima, Luka je skupio upravo ovdje. On čak previđa zemljopisne pojedinosti, tako da je ono što je možda bilo rečeno drugdje uklopljeno u ovaj izvještaj o putovanju. Lukin izvještaj o putovanju je simbolički, doslovce sredstvo da poveže nekoliko putovanja, Isusovih i naših vlastitih, otajstvom smrti i uskrsnuća.

Isus je stvarno pošao u Jeruzalem. Za kasnije nasljedovatelje to putovanje poprima simboličko značenje: put kojim učenici nasljeduju Isusa kroz smrt u novi život, već ovdje na zemlji. Jeruzalem je više od mjesta, jer se inače naša vjera ne bi zaustavila na onome što se stvarno dogodilo u Isusovu poslanju. A ona je više od toga. Događaji Isusova poslanja postaju način kako ga mi kao učenici nasljedujemo. Mi koji nećemo nikada putovati u Jeruzalem oživljujemo Isusova velika otkupiteljska djela u svetom gradu.

Simbolizam toga putovanja odjednom postaje predmetom pozornosti, barem u grčkom tekstu gdje Luka koristi izraz „da bude uznesen“. Ako se taj izričaj opet iz grčkoga prenese u hebrejsku Bibliju, tada se on odnosi na važne momente, poput onoga kad su Henok ili Ilija bili uzneseni na nebo, ili ako je grčki izraz iz trećeg evanđelja prešao u Djela apostolska, tada se on odnosi na Isusovo uskrsnuće i slavno uzašašće. Stoga nas Luka želi upozoriti da je to i naše putovanje, tako da Isusova muka i uskrsnuće za nas postaju živa preobrazujuća stvarnost.

Ta činjenica može objasniti zašto su nas te Isusove riječi tako snažno pogodile da gubimo dah. Trebamo stati i razmisliti o tome što to stvarno znači.

Prvi Isusov odgovor jest ukor protiv srdžbe i osvete. To možemo razumjeti i prihvatiti, čak i onda ako to brzo zaboravimo, kao kada proklinjemo onoga koji nam je stao na žulj.

Čini se da je druga tvrdnja prihvatljiva za Isusa: „Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio.“ No Isus govori budućem nasljedovatelju, tj. nama! Hoćemo li biti spremni? Poslanica Hebrejima to pomalo dramatizira, ali nas također poziva da trijezno promotrimo: „svijet ih ne bijaše dostojan - vrludali po pustinjama, gorama, pećinama i pukotinama zemaljskim“.

Isusova treća izreka još više plaši: „Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje.“ Trebamo širiti apostolat; naša obitelj treba izaći u svijet.

Zadnja Isusova riječ donosi sažetak: „Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje.“

Kao kršćani gledamo prema vječnom životu; ne žalimo za prošlošću, nismo opsjednuti njezinim pogreškama niti je zamišljamo kao „zlatno doba“.

Isus nam daje te sadržajne izreke da o njima razmišljamo. Iako nas one izazivaju, njihova namjera nije poticati daljnju raspravu. U nekim rijetkim, posebnim trenucima osjećamo se pozvanima na junaštvo i moramo se doslovno ravnati prema tim savjetima. No većinu vremena trebamo razmišljati, prilagoditi se, a tek nakon toga djelovati.

Iz tog razloga liturgija unosi ravnotežu. Prizor iz Ilijina i Elizejeva života ne suprotstavlja se evanđelju, kao da je Stari zavjet prošao, a Novi zavjet ga daleko nadilazi. Ilija dopušta Elizeju da se vrati i oprosti od svojih, dok je Isus takav zahtjev odbio. Obično nam je dopušteno obaviti tu uljudnost; zapravo, mi smo dužni tako postupiti. U drugom slučaju Isus neće prihvatiti za nasljedovatelja nikoga tko odbije poštovati roditelje i brinuti se za njih. Ipak, postoje i rijetki trenuci kad čak roditelji mogu sprječavati ono što je jasna Božja volja. Potrebna su nam oba biblijska mjesta.

Drugo čitanje nudi najviše pomoći da uspostavimo ravnotežu iz koje je moguće donositi dobre prosudbe. Pavao to započinje izrekom: „Za slobodu nas Krist oslobodi!“ Ne samo Mojsijev zakon nego i svaki zakon i izvanjski pritisak moraju se staviti u drugi plan. Naš život iznad svega potječe od Isusove prisutnosti, čija nas smrt i uskrsnuće vode na putove da se doslovce odreknemo samih sebe, tako da možemo potpunije živjeti kao novi Božji stvorovi.

Pavao dodaje: „Na slobodu (ste) pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu.“ „Tijelo“ ovdje označava nešto različito od spolnih želja. Tijelo, prema Pavlu, pokriva cijeli raspon ljudskih slabosti i sebičnosti. On ih i nabraja na kraju Poslanice Galaćanima: „bludnost, nečistoća, razvratnost, idolopoklonstvo, vračanje, neprijateljstva, svađa, ljubomor, srdžbe, spletkarenja, razdori, strančarenja, zavisti, pijančevanja, pijanke i tome slično“ - kao da popis nije dovoljno dugačak!

Tako Pavao tvrdi da je Zakon ispunjen u ovome: „Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga!“ Vraćajući se na jednu od Isusovih izreka u kojoj mogući nasljedovatelj traži da najprije ode i pokopa oca, da bi ga Isus odbio, možemo se zapitati nisu li otac i majka najprisniji „bližnji“ koje ću ikad naći da živim i brinem se za njih u životu i smrti?

Pavao nas iznova opominje: „Po Duhu živite, pa nećete ugađati požudi tijela!“ Ipak, „ako vas Duh vodi, niste pod Zakonom“. Takvi duhom prožeti ljudi sve više mogu djelovati spontano, u sigurnosti da je Bog s njima.

Carroll Stuhlmueller, ***Biblijska razmatranja za vrijeme kroz godinu***. KS, Zagreb 2006.

Prvo čitanje: 1Kr 19,16b.19-21

Elizej ustade i pođe za Ilijom.

Čitanje Prve knjige o Kraljevima

U one dane: Reče Gospodin Iliji:
„Pomaži Elizeja, sina Šafatova, iz Abel Mehole, za proroka namjesto sebe.“
Ilija ode odanle i nađe Elizeja, sina Šafatova, gdje ore: pred njim dvanaest jarmova, sâm bijaše kod dvanaestoga. Ilija priđe k njemu i baci na nj svoj plašt. On ostavi volove, potrča za Ilijom i reče:
„Dopusti mi da zagrlim svoga oca i majku pa ću poći za tobom.“
Ilija mu odgovori:
„Idi, vrati se; ja sam svoje učinio.“
On ode, uze jaram volova i žrtvova ih. Volujskim jarmom skuha meso i dade ga ljudima da jedu. Zatim ustade i pođe za Ilijom da ga poslužuje.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 16,1-2a.5.7-11

Ti si, Gospodine, baština moja!

Čuvaj me, Bože, jer se tebi utječem.
Gospodinu rekoh:
„Ti si moj gospodar!“
Gospodin mi je baština i čaša:
ti u ruci držiš moju sudbinu.
******

Blagoslivljam Gospodina koji me svjetuje
te me i noću srce opominje.
Gospodin mi je svagda pred očima
jer mi je zdesna da ne posrnem.
******

Stog mi se raduje srce i kliče duša,
pa i tijelo mi spokojno počiva.
Jer mi nećeš ostavit dušu u podzemlju
ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.
******

Pokazat ćeš mi stazu života,
puninu radosti lica svoga,
sebi zdesna blaženstvo vječno.
******

Drugo čitanje: Gal 5, 1.13-18

Na slobodu ste pozvani!

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Galaćanima

Braćo:
Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva!

Doista vi ste, braćo, na slobodu pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu, nego - ljubavlju služite jedni drugima. Ta sav je Zakon ispunjen u jednoj jedinoj riječi, u ovoj: Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga! Ako li pak jedni druge grizete i glođete, pazite da jedni druge ne proždrete.

Hoću reći: po Duhu živite pa nećete ugađati požudi tijela! Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugomu protivi da ne činite što hoćete. Ali ako vas Duh vodi, niste pod Zakonom.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Lk 9, 51-62

Isus krenu sa svom odlučnošću prema Jeruzalemu.
Za tobom ću kamo god ti pošao.

Početak svetog Evanđelja po Luki

Kad su se navršili dani da bude uznesen, krenu Isus sa svom odlučnošću prema Jeruzalemu. I posla glasnike pred sobom. Oni odoše i uđoše u neko samarijansko selo da mu priprave mjesto. No ondje ga ne primiše jer je bio na putu u Jeruzalem. Kada to vidješe učenici Jakov i Ivan, rekoše:

„Gospodine, hoćeš li da kažemo neka oganj siđe s neba i uništi ih?“

No on se okrenu i prekori ih. I odoše u drugo selo.

Dok su išli putom, reče mu netko:

„Za tobom ću kamo god ti pošao.“

Reče mu Isus:

„Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio.“

Drugomu nekom reče:

„Pođi za mnom!“

A on će mu:

„Dopusti mi da prije odem i pokopam oca.“

Reče mu:

„Pusti neka mrtvi pokapaju svoje mrtve, a ti idi i navješćuj kraljevstvo Božje.“

I neki drugi reče:

„Za tobom ću, Gospodine, ali dopusti mi da se prije oprostim sa svojim ukućanima.“

Reče mu Isus:

„Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag nije prikladan za kraljevstvo Božje.“

Riječ Gospodnja

Vjera na putu - ići s Kristom

Nad Isusovim životom stoji Božji plan. Izvršenje tog plana brzo se približava. Posljednje u tom planu nije ni djelovanje, ni smrt, ni uskrsnuće, nego njegov uzlazak na nebo. Uzašašćem je zapravo izvršeno i zaokruženo njegovo djelo. Isus usmjerava odlučno svoje korake prema Jeruzalemu. On zna da Jeruzalem znači najprije njegovu muku, smrt i propast, a tek onda pobjedu i uspon. U potpunoj je poslušnosti podložan Očevu planu, gotovo matematičkom sigurnošću, kod njega se ne može opaziti ni najmanjeg znaka nutarnjeg protivljenja, prigovora, nema tu nikakvog sentimentalnog, oproštajnog prizora, nikakvog bolnog ogledavanja unatrag, nikakvog teškog otkidanja od svojih.

Slijediti takvog Krista nije baš lako. Mnogima je, pogotovo danas, kršćanstvo postalo moda, kao nešto poželjno da bi se moglo biti moralno-politički podoban, ali Evanđelje je, kao što vidimo na primjeru ove trojice, zahtjevno.

Prvi, izgleda, zna o čemu se radi, njegova je spremnost bezuvjetna, spremnost slijediti Isusa u svakoj situaciji. No, on se očito predaje iluzijama; Isusov je odgovor trijezan. Zavjetrine ne postoje u nasljedovanju Krista. On je stalno na putu. Tko njega slijedi, ne ostaje nikad na jednom mjestu, nikada se ne može udobno smjestiti, njegov je dom na drugom svijetu, a njegova zavjetrina isključivo u Bogu, ne može se poput lisice sakriti u jamu povučenosti, ne može se poput ptice smjestiti u nekom pahuljastom, toplom gnijezdu, jer uvijek pušu ledeni vjetrovi kroz granje njegova života i nemirno lome grančice koje je savio za sebe, a ne za druge.

Drugi se ne odlučuje sam, nego ga zove Isus. Tu se ne radi samo o ukopu oca, nego drži da je za neko vrijeme potreban obitelji i tada će biti spreman. Pa to, rekli bismo, zvuči potpuno kršćanski. Dužan sam pomoći roditeljima. No, o Božje pravo i njegov zov, lomi se svako ljudsko pravo. Njegov poziv zahtijeva bezuvjetnu spremnost, ljudske su veze u nasljedovanju Krista opterećenje, treba se boriti, ne za mali svijet obitelji, nego za veliki svijet Božjeg kraljevstva. Tko stupa u službu Boga, ne smije dopustiti da ga ljudi zadrže.

Treći je oprezniji. On odmah postavlja uvjet. On je pripravan, ali ne još sada. Isusov je odgovor neumoljiv. Tko se obazire natrag, uvažava krive obzire. Pogled u našoj vjeri treba biti usmjeren na Krista i na put koji treba proći. Ljepljivost, navezanost onemogućuje nasljedovanje Krista. Tko živi od prošlosti, od divnih sjećanja, na starim lovorikama i "uspjesima" svoje vjere, tome se teško upustiti u nove avanture s Kristom.

Po sakramentima je Bog na svakog kršćanina stavio ruku, postali smo Njegovi. Ta nas ruka često smeta u našim, odviše ljudskim planovima, često nam je ta ruka teška, kao da nas zarobljava, a željeli bismo biti slobodni. No, iskusili smo tu "slobodu" (biti što dalje od Boga!) i molili Boga da nas oslobodi od grijeha i lutanja. Mjera u kojoj se trudimo biti vjerni, živjeti kršćanskim (sakramentalnim) životom jest i mjera naše radosti i mira, usprkos svakodnevnih križeva.

Priredio Stjepan Harjač, policijski kapelan

Bernadette Lopez, http://www.evangile-et-peinture.org

Okviri širenja kršćanstva

Putovi i sredstva širenja

Prisutnost Rima objedinila je svijet. Svi moraju priznati njegove zasluge za čovječanstvo, olakšavajući svima međusobne odnose i omogućujući da zajednički uživaju blagodati mira. Doista, rimsko carstvo u drugom stoljeću iskorišćuje u potpunosti svoju pobjedu i doživljava dotad nedostignuto blagostanje. Pax romana nije mit: suvremenim je kršćanima to bio dar s neba, i Aristid u svojoj poznatoj filipici „o Rimu“ kaže: „Sav je svijet samo jedan grad.“ Na kopnu i na moru vlada sigurnost, gradovi žive u miru i blagostanju, brežuljci i doline se obrađuju, morima plove brodovi prevozeći proizvode svih zemalja. Moglo se putovati na Istok i na Zapad, od Rajne i Rone do Eufrata i Tigrisa ne izlazeći iz rimske države.

Kršćani i pogani onog vremena slave eru mira, koja, od Augusta do Marka Aurelija, pogoduje organizaciji i razvoju osvojenih zemalja, industriji i poljodjelstvu, trgovini i bogatstvu, ali i razmjeni kulturnih i religioznih dobara, pri čemu se Istok odužuje svojim pobjednicima Rimljanima, donoseći im svoj jezik, svoju umjetnost i svoju religiju.

S mirom je Rim donio sigurnost, očistivši kopno od razbojnika a more od gusara. Tko je prestupio granicu Carstva, osjetio je snažan kontrast. Dion Krizostom, koji je za cara Trajana putovao po Traciji (Bugarskoj) i Rusiji, iskusio je to na svojim leđima.

Putovanja

Fenomen migracije u Mediteranaca, u vrijeme Filipa II., postojao je već u vrijeme rimskih careva. Mediteranac je oduvijek volio pustolovinu. Od Antike do danas, izmijenio se ritam ali ne smisao putovanja.

Cestovna mreža izgrađena pod Carstvom radi prebacivanja rimskih legija, napokon je služila razmjeni robe i trgovini. Glavne su prometnice i dalje bile pod vojnom zaštitom. Svi isu se kopneni i vodeni putovi sastajali u Rimu, glavnom gradu Carstva i svijeta. Ne treba izvlačiti dokaz za rimski primat iz činjenice što je neki kršćanin prošao preko Rima: tuda je nužno morao proći, npr. Irenej idući u Lion.

Iz Rima se kopnom moglo do rta Bretanje, do ušća Rajne ili Dunava, te do Atene i Bizanta pa preko Bospora nastaviti put Malom Azijom do Ninive.

Jedna Rimska cesta povezivala je Nil s atlantskom obalom, duž afričke obale. U Aleksandriji se nadovezivala na azijsku cestu. Cestovni red upravlja, širom Carstva, poretkom među ljudima. Povijest cesta poklapa se s poviješću krajeva. Cvjeta li trgovina, modernizira se i cesta, inače se zapušta. Ceste diktiraju osnivanje gradova i olakšavaju razmjenu.

Putniku su na raspolaganju karte cesta sa označenim postajama, udaljenostima, mjestima gdje se moglo prenoćiti. Iskopine u Vicarellu kraj jezera Bracciano u Italiji, vrlo posjećivanom poradi toplica, otkrile su tri srebrne vaze u obliku miljokaznog stupa, s potpunim itinerarijem od Gadesa (Cadix u Španjolskoj) do Rima. Vaze su pripadale Španjolcima koji su se tu liječili. Postoji vodič Antoninov itinerarij, iz Dioklecijanova vremena.

Glavni rimski put bilo je Sredozemno more. Oplakivalo je provincije od istoka do zapada, spajalo ih, približavalo, pogodovalo razmjeni robe i susretima. Stoga je opravdana refleksija jednog povjesničara: „Sredozemno more, to su ceste.“ To su putovi koji povezuju kopno s otocima, otoke s kopnom, Aziju s Grčkom, Egipat s Afrikom i Italijom. Morski putovi stvaraju luke i upravljaju navigacijom; brodovi u njima nalaze sigurnost i živežne namirnice; a zimi, kad je putovanje nemoguće, zimovalište i odmor.

Stoga nipošto nije čudno što je vrlo posjećivani otok Cipar postao vrlo rano kršćanski. Isto vrijedi i za Kretu: Evanđelje je tamo stiglo u II. stoljeću, zahvaljujući brodovima na putu iz Sirije ili Azije koji su tu zimovali. Kršćanski prolaznici, kao nekoć Pavao, provodili su tu mrtvu sezonu od 10. studenog do 10. ožujka propovijedajući Evanđelje.

Luke na Sredozemlju imaju vitalno značenje. Rim, kao najveća metropola, Atena, Antiohija, Efez, Aleksandrija, Kartaga ... sve su to luke.

Trgovački brodovi, okrugla oblika, imali su samo dvadesetak vesala, kojima su rukovali oslobođenici ili slobodni ljudi, i upotrebljavala su se jedino zato da se lađa izloži vjetru, a nikada zato da se njima vozi. Rimska je lađa niska, bez palube, s kapetanskim mostom, katkada sa skloništem na provi ili krmi. Stotine se putnika uglavnom ne mogahu tu zakloniti.

Mediteranom se često putuje noću, kad se podiže vjetar, ravnajući se po zvijezdama, uz zapadnu obalu Italije od Puteola do Ostije, ali i uz grčku obalu. Ako nema kormila, upravlja se običnim veslom, izbjegavajući debelo more i uvijek ploveći na dogled kopnu.

„Isis“, veliki prevozilac žita na liniji Aleksandrija - Rim, nosio je 1146 tona žitarica, više od neke fregate u XVIII. stoljeću. Pavlov je brod nosio 276 putnika. Povjesničar Josip vozio se za Rim u brodu sa 600 putnika. Kozmopolitska masa u kojoj su bili izmiješani Sirci i Azijci, Egipćani i Grci, pjevači i filozofi, trgovci i hodočasnici, vojnici, robovi ili obični turisti. Ljudi svih vjera, svih kultova sa svakojakim svećenicima. Kakve li prilike za kršćanina da naviješta Evanđelje, kako je činio apostol Pavao, uzor kršćanina putnika!

Brodovi su plovili brzinom kojom i brodovi s početka prošlog stoljeća, kada je Chateaubriandu trebalo pedeset dana da iz Aleksandrije dođe u Tunis, a Lamartineu dvanaest dana iz Marseja na Maltu“. Brzina je bila funkcija vjetra: uz povoljan vjetar trebalo je pet dana od Korinta do Puteola, dvanaest dana od Napulja do Aleksandrije, pet dana od Narbone do Afrike. Katonu je od Rima do Afrike trebalo manje od tri dana. Takvom bi se brzinom iz Liverpula stiglo u New York za osam dana, a Benjaminu Franklinu bilo je za to, g. 1775, potrebno četrdeset i četiri dana. Prema jednom papirusu, prijevoz od Aleksandrije do Rima trajao je četrdeset i pet dana. Sve je ovisilo o atmosferskim prilikama i o broju pristaništa. Od Aleksandrije do Antiohije bilo je trideset i šest pristaništa, od Aleksandrije do Cezareje šesnaest. Da se iz Azije vrati u Rim, Ciceron se ukrcao u Efezu 1. listopada i stigao je u Vječni grad 29. studenog, nakon dva mjeseca putovanja. Kasno godišnje doba nije pogodno za putovanje. Zacijelo valja pripisati nedavnom izumu nove vrste jedra rekordnu brzinu o kojoj govori Plinije. Laneno platno smanjilo je udaljenost među zemljama.

Duga zimovanja davala su putnicima priliku da u luci posjete svoje zemljake i da sklope nova poznanstva. Društveni karakter istočnjaka, često u službi zanata i trgovanja, sveopće poznavanje grčkog jezika u svim lučkim gradovima od Aleksandrije do Liona olakšavalo je širenje Evanđelja.

Zajedništvo života, katkada i opasnosti, stvaralo je na lađi solidarnost i spontane veze koje ljude prirodno povezuju. Pavlovo putovanje u Rim dokazuje da je brodolom u ono vrijeme bio češći nego danas željeznička nesreća.

Putovanje kopnom bilo je neudobnije, često i sporije, a i nesigurnije... kad se prolazilo brdovitim predjelima i daleko od glavnih prometnica. Neki su krajevi, kao Sardinija ili Korzika, bili poznati po bandama razbojnika. Siromašniji su putovali pješice, zasukane odjeće, sa što manjom prtljagom, zaštićeni ogrtačem protiv kiše; drugi opet na leđima mule ili konja. Pješak je dnevno prevaljivao tridesetak kilometara.

Najudobnije se putovalo zaprežnim kolima sa dva konja. Zapregom se nije moglo upravljati bez ulara. Više su putnika i prtljage prevozila teška galska kola na četiri kotača s osam do deset konja ili mazga. Carski su propisi ograničavali tovar putnika na 200-330 kg, a tovar teških transporta na 500 kg. Na svim je stanicama bilo mazgara, tovarnih životinja i iznajmljivača kola, koji su bili organizirani u korporacije.

A. G. Hamman, ***Svagdanji život prvih kršćana,*** Provincijalat franjevaca trećoredaca, Zagreb 1983.

Mali vjeronaučni leksikon

Izlazak

Izlazak, hebrejski - שׁמות *Imena* prema početku knjige „Ovo su imena Izraelovih sinova...“ (וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) grčki ***Ἔξοδος***; latinski ***Exodus*** - *Izlazak*), starozavjetna biblijska knjiga, kratica Izl, druga knjiga Petoknjižja.

U njoj se opisuje oslobođenje Izraelaca iz egipatskog sužanjstva, Božja objava Mojsiju, sklapanje Saveza na Sinaju i putovanje kroz pustinju četrdeset godina.

Izlazak iz Egipta (egzodus) opisuje se kao poseban Božji zahvat, čudesni prelazak preko Crvenog mora; svečano se slavi svake godine za blagdan Pesah (Pasha).

U temelju biblijskih izvještaja su povijesni događaji, teološki prepričani i protumačeni.

Bijeg iz Egipta se vjerojatno dogodio za faraona Ramzesa II. (XIII. stoljeće prije Krista). Biblijska predaja spominje dva različita puta: vojni i trgovački put duž obala Sredozemnog mora na kojem se nalaze gradovi Baal-Sefon i Migdol (Izl 14,2) i put kroz pustinju.

Biblijski podatak o 600 000 odbjeglih muškaraca (Izl 12,37) tumači se u okviru simbolike brojeva.

Izop

Izop, izop latinski hyssopus officinalis; miloduh, sipan, crkvenjak), ljekovita i mirisna mediteranska biljka.

U Starome zavjetu upotrebljavale su se grančice te biljke pri škropljenju i prinošenju očisnice.

Prema Novome zavjetu razapetom Isusu pružili su spužvu s octom na izopovoj stabljici, možda kao sredstvo za umirenje bola.

Opći religijski leksikon, LZ *Miroslav Krleža*, Zagreb, 2002.

Hrvatska marijanska svetišta

Prasvetište Gospe od Otoka, Solin

Župna crkva Gospe od Otoka nalazi se na mjestu srušenih srednjovjekovnih hrvatskih crkava Gospe od otoka i sv. Stjepana.

Crkva je sagrađena 1880., a posvećena je 1900. godine. Podignuta je na mjestu manje crkve sagrađene od kraljice Jelene, koja je 1875. godine stradala u požaru i na njezinom je mjestu 1878. godine započela gradnja današnje crkve.

Crkva je podignuta od lijepo klesanog kamena. To je jednobrodna građevina s višekutnom apsidom. Veliki oltar izradio je klesar Pavao Bilinić iz Splita prema nacrtu E. Vecchiettija.

https://hr.wikipedia.org

Već je 1896. godine započela gradnja zvonika sa sjeverne strane apside, ali se naišlo na temelje starohrvatske bazilike, što je 1898. godine dovelo do otkrića groba kraljice Jelene, pa su radovi na tom mjestu bili obustavljeni i zvonik je sagrađen na današnjem mjestu s jugozapadne strane crkve 1907. godine.

U crkvi su bila dva pokrajna oltara, koja su radi povećanja prostora uklonjena, prigodom obnove i novog uređenja unutrašnjosti crkve za župnikovanja don Tugomira Jovanovića. Tada je ispred glavnog oltara podignut današnji oltar okrenut prema puku.

Oltarna menza postavljena je na kameni kapitel korintskog stupa, donesenog iz splitske katedrale. Vitraji na prozorima djelo su ak. slikara Josipa Botterija Dinija.

Prijašnji drveni kor zamijenjen je betonskim. Iznad oltara prema puku visi odljev Gospinog lika iz Biskupije kod Knina, koji je odliven u zlatu i srebru, darom hrvatskih vjernika, za veliku proslavu 1976. godine pod nazivom Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta.

Iste je godine ovo prvo hrvatsko Gospino svetište proglašeno prasvetištem. Na zidu lađe nalazi se kopija ploče kraljice Jelena s poznatim natpisom.

Nadbiskup Marin Barišić blagoslovio je 4. listopada 2013. godine gradilište i početak radova nove bazilike. Solinska bazilika, čiji je autor arhitekt Viktor Vrečko, duga je 45 metara, široka 34 metara te visoka u prosjeku 15 metara. Ukupna bruto površina crkve je 1100 četvornih metara sa 650 sjedećih mjesta. Za uređenje unutrašnjosti bazilike zadužen je jedan od najboljih suvremenih sakralnih umjetnika, slikar i kipar o. Marko Rupnik. Uz baziliku je i pastoralni centar.

https://smn.hr/

NAŠI POKOJNI

STJEPAN MIRKOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Lužani, 23. lipnja 1992.

DINKO KREŠIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, u službi, Solin, 23. lipnja 2008.

ŽELJKO MARKOVIĆ,

PU ličko - senjska, 25. lipnja1992.

TOMISLAV ROM,

PU sisačko - moslavačka, Glina, 26. lipnja 1991.

TOMISLAV MARINIĆ,

PU ličko - senjska, Zagreb, 28. lipnja1993.

MATE ŠIJIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Prokljuvani, 29. lipnja1994.

PERO CRNKOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Visoka Greda, 1. srpnja 1991.

IVAN PIŠONIĆ,

PU brodsko - posavska, Nova Gradiška, 1. srpnja 1991.

JOSIP REIHL - KIR,

PU osječko - baranjska, Tenja, 1. srpnja 1991

IVICA HABAN,

PU zagrebačka, Križevci, 5. srpnja 1993.

PERO JURIŠA,

PU virovitičko - podravska, Široka Kula, Gospić, 6. srpnja 1991.

IVICA KOLAR,

PU koprivničko - križevačka, Lički Osik, Vukova 6. 07.1991.,

VLATKO KRNAČ,

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Vinkovci, 6. srpnja 1997.

POČIVALI U MIRU!